

Počítání bohatství

 litterate.cz/pocitani-bohatstvi

David Dvořák

13 června, 2023

Impulzem pro následující úvahu byly časté komentáře pod mými články – za bolševika bylo vše špatně, nyní se máme ... a dobře nám tak, dodávám já.

Máme totiž očividný rozpor mezi tím, co je mezi lidem „vžité“ a reálnými fakty. Je v rozporu tvrzení, že bolševici byli patláci a ekonomičtí negramoti a přitom rozkradení a privatizace statků, které vytvořili trvalo více jak 30 let ... Stejně tak je v rozporu tvrzení o nevýkonnosti a zaostalosti ekonomiky bolševika za situace, kdy ta nová, lepší a výkonnější ekonomika se nezmůže ani na zlomek ekonomického výkonu doby socialismu.

Jen připomenu – bolševik živil např. velkou vševojskovou armádu vč. početného letectva, stavěl fabriky, elektrárny, metro, dálnici, přehrady, zajišťoval „bratrskou pomoc spřáteleným zemím“, což byl eufemismus pro darování, byl potravinově soběstačný, zajišťoval oproti dnešku kvalitnější školství zdarma a naprosto dostupnou lékařskou péči pro všechny – zejména zubní, stavěl byty a rozdával je zadarmo ... a dalo by se jistě pokračovat, přičemž na konci své vlády nebyl v podstatě zadlužen, protože skutečný minimální dluh byl bohatě pokryt pohledávkami. Je očividné, že tento rozsah dnešní režim není schopen zajistit, takže jak to vlastně s tím bohatstvím a výkonností ekonomiky je?

Níže budu pokládat nevhodné otázky dezoláta, přičemž odpovědět si pak musí každý sám dle vlastní úvahy.

Demagogický přístup

Za bolševika bylo hůře, protože nebyly LCD televize, mobily atd a dnes jsou ... Takové úvahy snad ani nemá smysl komentovat. Jsou určeny lidem s jednodušším myšlením, kterým snadno unikne, že

tyto výrobky nebyly v době bolševika ani na Západě.

Ze stejného soudku je tvrzení, že ... jóóó tenkrát byl Baťa ... no, za bolševika byl Čuba a „jeho“ Slušovice. Domnívám se, že lze srovnávat, navíc Baťův majetek patřil pouze jemu a jeho rodině, majetek Slušovic ale všem jeho družstevníkům.

Bohatý stát

Pojďme k reálnější úvaze – je bohatší stát, který má 1 promile svých občanů extrémně bohatých, ale zbylá většina je nemajetných, pracujících za minimální mzdu a tuto skupinu doplňují bezdomovci, stát, který má placené zdravotnictví a školství a tedy už z podstaty věci nedostupné všem nebo stát, který nemá bezdomovce a medián mzdy v podstatě odpovídá průměrné mzdě, zdravotnictví, vzdělání poskytuje všem zdarma a taktéž zdarma rozdává byty?

Je na tom lépe stát, který není zadlužen, v základní spotřebě svých občanů je soběstačný, ale nedostává se mu sil a financí na zajištění zbytných a luxusních věcí nebo stát, který „žije“ na čím dál větší dluh, ale HDP má vyšší? Je na tom lépe stát s reálnou ekonomikou produkující reálné zboží umožňující nezávislou existenci v základních potřebách nebo stát v tomto ohledu nesoběstačný s „ekonomikou služeb“ a převisem nabídky věcí zbytných a luxusních, dle HDP nebývale bohatý, přestože je i v základních parametrech závislý na dovozu?

Osobně se domnívám, že bohatý stát je ten, který má medián bohatství vztažen na občana přibližující se průměrné hodnotě bohatství na občana, nikoliv ten stát, který má široce rozevřené nůžky bohatství mezi svými občany.

Bohatí „obyčejní“ občané

Protože jsem polovinu svého života „budoval socialismus“, mám přímé životní zkušenosti z té doby, nikoliv zprostředkované.

A ty reálné zkušenosti říkají následující – v dělnických profesích byla přezaměstnanost, dostat se do kategorie „THP“ (techicko-hospodářský pracovník) byl problém, právníci, sociologové a pod. byli bráni v podstatě jako „nutné zlo“. Jak to bolševici dělali, že měli nižší stavy úředníků (vč. policistů) je mi záhadou. Medián mzdy v podstatě odpovídal průměrné mzdě ve společnosti, extrémně bohatí lidé nebyli, „případ Bakala“ nemohl vzniknout z principu. Výdaje na základní potřeby byly relativně nízké, zbytné a luxusní zboží bylo nedostupné a extrémně drahé.

Jenže ... Povinnost pracovat sebou nesla sice malou výkonnost pro společnost, kdy se pracovník rozhodně nepředřel (čest výjimkám jako havíř nebo huťář), ale na druhou stranu zbývaly síly a čas na mimopracovní aktivity. Dnes je efektivita pracovního procesu nesrovnatelná, pracovní výkonnost Vám ladí se stopkami v ruce a je nemyslitelné, aby v 13:55 byla u „píchaček“ na vrátnici fronta čekajících a osprchovaných dělníků. V té nevýkonné době s nízkým pracovním výkonem si ovšem pomyslná Vlasta prodavačka s Pepou soustružníkem mohli bez problémů dovolit postavit rodinný domek – sice svépomocí a za podmínek neustálého „shánění“ čehokoliv, ale bez existenčního zadlužení a za všemožných finančních podpor (půjčky z FKSP, stavební půjčky, odpuštění úroků nebo části půjčky při včasné kolaudaci atd). A jen podotýkám, že v té době bylo standardem stavět podsklepený RD, což je dnes finančně nedostupný luxus a i tehdá byl na Západě podsklepený RD znakem příslušnosti k vyšší třídě.

Opět otázka – jsou bohatší občané, když mají řekněme průměrné pracovní tempo, mají tím pádem sílu a čas na mimopracovní aktivity a v jejich silách je tedy bez většího zadlužení si postavit RD, ale trpí nedostatkem zbytného a luxusního zboží nebo občané, kteří mají „maximálně optimalizovaný“ pracovní proces, přičemž jimi vytvořená „nadhodnota“ plynule odplouvá k zahraničním vlastníkům, po

pravidelných přesčasech jsou rádi, že si doma odpočnou a naberou síly na další směnu, mohou si koupit nebo nechat postavit cokoliv, ale za peníze, které nemají? Která skupina je vlastně bohatší?

Můžu srovnat i zdravotnictví – od 1. třídy ZŠ jsme všichni pravidelně chodili 2x ročně na prohlídku k zubaři, k všeobecnému tuším 1x ročně. U zubního byl problém s injekcemi na umrtvení pro bezbolestné ošetření, protože zkrátka těch injekcí moc nebylo. Dnes sice jsou na požádání kdykoliv, ale sami stomatologové přiznávají, že ač je služba placená, tak cca 1 milión spoluobčanů má zubní péči nedostupnou, resp. jen přes zubní pohotovost. A opět, kdo je na tom lépe – ten, kdo nemá k dispozici luxus bezbolestných ošetření, ale péči má jinak dostupnou a zadarmo nebo ten, který si sice může dovolit zaplatit injekci pro bezbolestné zubní ošetření, ale nemá u koho, protože stomatologové jaksi nejsou?

Svoboda po projevu

Za bolševika se říkalo, že máme garantovanou svobodu projevu, ale již nikoliv po projevu. Ale i tehdy jste mohli nadávat v hospodě a co vím, tak největší svobodu projevu měli komunisti na svých uzavřených schůzích.

Dnes v cenzuře zrychleným tempem doháníme soudruhy, rozdíl je jen v tom, co je žádoucí nežádoucí. Dříve bylo žádoucí plivat na imperialisty a vychvalovat soudruhy, dnes to je přesně opačně a při „nežádoucím“ chování se již dostavují známé sankce – už máme lidi vyhozené z práce i zavřené.

V tomto bodě není tedy v podstatě co srovnávat – jsme tam, kde jsme už jednou byli, jen „s opačným znaménkem“.